

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 14 sierpnia 2023 r.

PS-Pi.431.1.4.2023

Pani
Ewa Januszkiewicz-Goroszkin
Dyrektor
Centrum Usług Społecznych
w Trzciance
ul. Broniewskiego 7
64-980 Trzcianka

ZALECENIA

POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził w okresie od 5 do 23 czerwca 2023 r. kontrolę kompleksową w Centrum Usług Społecznych w Trzciance, określanym dalej Centrum lub skrótem CUS.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji, przedstawionych informacji i danych. Ustalenia zostały opisane w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń przez Dyrektora CUS 11 lipca 2023 r.

Ilekczoć w niniejszym piśmie użyto wyrażenia ustawa o pomocy społecznej, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), pojęcia ustawa o CUS, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1818), skrótu K.p.a., należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

W wyniku kontroli ustalono, co następuje.

Dyrektor Centrum posiada wymagane kwalifikacje, zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy o CUS.

Osoba pełniąca funkcję organizatora pomocy społecznej posiada wymagane kwalifikacje, określone w art. 31 ust. 2 ustawy o CUS, w związku z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Na podstawie art. 110 ust. 8 a ustawy o pomocy społecznej, art. 26 ust. 2 pkt 1 i ust. 4 pkt 2 ustawy o CUS Burmistrz Trzcianki upoważnił dyrektora CUS, organizatora usług społecznych oraz organizatora pomocy społecznej do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy.

Zgodnie z art. 16 a ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej, co roku sporządzana jest ocena zasobów pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni spełniają wymagania kwalifikacyjne określone w ustawie o pomocy społecznej, podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach zgodnie z art. 119

ust. 2 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej i posiadają aktualne legitymacje, zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893).

Zgodnie z art. 121 ust. 2 c ustawy o pomocy społecznej pracownicy socjalni uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie wykonywania czynności zawodowych.

Sytuacja życiowa i dochodowa osób/rodzin korzystających z pomocy była opisana i udokumentowana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Świadczenia pieniężne przyznawano w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami dla poszczególnych form pomocy, odpłatność za usługi opiekuńcze naliczano zgodnie z Uchwałą Nr XLII/379/17 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z włączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, zmienioną Uchwałami: Nr XLIII/458/21 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 25 listopada 2021 r. i Nr LVI/591/22 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 24 listopada 2022 r. W decyzjach wskazano formę i termin realizacji usług. Realizacja usług opiekuńczych jest monitorowana przez pracowników CUS.

Nie stwierdzono nieprawidłowości (poza 1 przypadkiem) w zakresie terminowości postępowania administracyjnego.

Stwierdzone nieprawidłowości.

Gmina Trzcianka nie posiada aktualnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, co stanowi naruszenie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych w Centrum jest niezgodny ze wskaźnikiem wskazanym w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej (1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną).

Na 1 pracownika socjalnego zatrudnionego w CUS w Trzciance przypada średnio 2319 mieszkańców i 70 środowisk objętych pracą socjalną.

W jednym przypadku w zakresie specjalnych zasiłków celowych dochód ustalono niezgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W decyzjach przyznających usługi opiekuńcze nie wskazano miejsca świadczenia usług, co stanowi naruszenie art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej stanowiący, że Centrum przyznając usługi opiekuńcze, ustala m.in. miejsce ich świadczenia oraz nie ustalono zasad wnoszenia odpłatności, co narusza art. 107 § 1 K. p. a.

Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wywiadów środowiskowych.

W kilkunastu przypadkach w formularzu wywiadu jako miejsce przeprowadzenia wywiadu wskazano miejscowość Trzcianka zamiast miejscowość, w której mieszka klient, co może sugerować, że wywiad nie został przeprowadzony w miejscu zamieszkania. Narusza to § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893), stanowiący że wywiad przeprowadza się z osobą lub rodziną w miejscu zamieszkania lub pobytu.

W 1 przypadku wywiad przeprowadzono po upływie terminu 14 dni roboczych od dnia wpływu wniosku o pomoc, co jest niezgodne z § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W 3 przypadkach w zakresie zasiłku celowego na pokrycie strat poniesionych w wyniku zdarzenia losowego wywiad przeprowadzono na niewłaściwym formularzu, niezgodnie z wytycznymi wskazanymi w rozporządzeniu w sprawie wywiadu środowiskowego (część I i IV zamiast część VII formularza wywiadu środowiskowego).

W kilku przypadkach stwierdzono brak podpisu klienta na formularzu wywiadu, w 1 przypadku brak daty przeprowadzenia wywiadu.

Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie decyzji administracyjnych.

W kilkunastu przypadkach nastąpiło wykonanie decyzji przed upływem terminu do wniesienia odwołania, mimo że decyzje te nie zostały wydane w trybie art. 108, art. 130 § 4 K. p. a., co narusza art. 130 § 1 K. p. a.

W 4 przypadkach stwierdzono brak potwierdzenia doręczenia stronie decyzji. Narusza to art. 42 § 1 i § 2 K. p. a. stanowiący, że pisma doręcza się osobom fizycznym w ich miejscu zamieszkania lub pracy albo na adres do korespondencji wskazany w bazie adresów elektronicznych, a także w razie potrzeby w każdym miejscu, gdzie się adresata zastanie oraz art. 46 § 1 K. p. a. stanowiący, że odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

We wszystkich sprawdzonych decyzjach przyznających specjalny zasiłek celowy w uzasadnieniu decyzji nie wskazano szczególnych okoliczności uzasadniających

przyznanie pomocy w ww. formie, co narusza art. 107 § 1 K.p.a., w związku z art. 41 ustawy o pomocy społecznej.

Stwierdzono następujące uchybienia:

- we wszystkich sprawdzonych decyzjach wskazano nieaktualny publikator ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- w podstawach prawnych decyzji niewłaściwie wskazano nazwę ministra wydającego rozporządzenie z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- w publikatorze tekstu jednolitego ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych wskazano błędnie zapis "ze zmianami", mimo że akt prawny nie zawiera zmian, w kilku przypadkach wskazano niewłaściwy rok wydania ww. ustawy,
- w 5 przypadkach, w decyzjach wydanych w trybie art. 108 K.p.a. nie zamieszczono w treści decyzji informacji o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności,
- w kilku przypadkach przywołano nieaktualny w dniu wydania decyzji publikator ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego,
- w kilku przypadkach przywołano niaktualny w dniu wydania decyzji publikator tekstu jednolitego ustawy o pomocy społecznej,
- w 1 przypadku w podstawie prawnej przyznającej usługi opiekuńcze przywołano nieaktualną w dniu orzekania uchwałę.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, zalecam:

1. Podjąć działania mające na celu opracowanie i wdrożenie aktualnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.
2. Podjąć działania mające na celu zwiększenie zatrudnienia pracowników socjalnych, zgodnie ze wskaźnikiem określonym w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.

3. Dochód osób i rodzin korzystających z pomocy ustalać zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
4. W decyzjach przyznających usługi opiekuńcze wskazywać miejsce świadczenia usług zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.
5. Wywiady środowiskowe przeprowadzać zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, z zachowaniem wszystkich elementów.

Przyznając zasiłek celowy na pokrycie strat poniesionych w wyniku zdarzenia losowego ustalać sytuację osób i rodzin objętych pomocą posługując się częścią VII formularza wywiadu.
6. Decyzje wydawać i realizować zgodnie z art. 130 Kodeksu postępowania administracyjnego a także zgodnie z art. 107 z uwzględnieniem wszystkich elementów. W decyzjach przyznających specjalny zasiłek celowy wskazywać szczególne okoliczności uzasadniające przyznanie pomocy, w decyzjach przyznających usługi opiekuńcze ustalać zasady wnoszenia odpłatności.
7. Decyzje doręczać stronom zgodnie z art. 42 § 1 i § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, z zachowaniem konieczności potwierdzenia doręczenia, zgodnie z art. 46 § 1 ww. Kodeksu.

Ponadto, w związku ze stwierdzonymi uchybieniami, rekomenduję:

- zachowanie staranności w redagowaniu podstaw prawnych decyzji poprzez przywoływanie aktualnych przepisów i publikatorów aktów prawnych, stosowanie właściwych nazw aktów prawnych,
- zamieszczanie informacji o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności w decyzjach wydanych w trybie art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego wraz z uzasadnieniem.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Poznaniu
/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/

Do wiadomości:

Rada Miejska w Trzciance.

Dokument do BIP przygotowała

Irena Rakowicz

6.09.2023 r.